

Державна архівна служба України
Государственная архивная служба Украины
<http://www.archives.gov.ua>

Федеральне архівне агентство (Російська Федерація)
Федеральное архивное агентство
(Российская Федерация)
<http://archives.ru>

Департамент по архівах та діловодству
Міністерства юстиції Республіки Білорусь
Департамент по архивам та делопроизводству при
Министерстве юстиции Республики Беларусь
<http://archives.gov.by>

Центральний державний архів
громадських об'єднань України (ЦДАГО України)
Центральный государственный архив общественных
объединений Украины (ЦГАОО Украины)
<http://cdago.gov.ua>

Російський державний архів соціально-
політичної історії (РДАСПІ)
Российский государственный архив социально-
политической истории (РГАСПИ)
<http://rgaspi.org>

Російський державний військовий архів (РДВА)
Российский государственный военный архив (РГВА)
<http://www.rusarchives.ru/federal/rgva>

Російський державний архів
кінофотодокументів (РДАКФД)
Российский государственный архив
кинофотодокументов (РГАКФД)
<http://rgakfd.ru>

Національний архів Республіки Білорусь (НАРБ)
Национальный архив Республики Беларусь (НАРБ)
<http://narb.by>

Білоруський державний архів
кінофотофонодокументів (БДАКФФД)
Белорусский государственный архив
кинофотофонодокументов (БГАКФФД)
<http://archives.gov.by>

Виставка підготовлена у ЦДАГО України
колективом упорядників: *Бажан О.В., Власенко С.І.*
Оригінал-макет: *С.Л. Геращенко*

Виставка
документів і фотоматеріалів

“Документальні
свідчення партизанської
війни”

З фондів ЦДАГО України,
архівів Російської Федерації та
Республіки Білорусь

“То були люди, яких ніщо в світі не могло вже спинити, ні обеззброїти, ні втихомирити. Молоді юнаки, підлітки й старі батьки, і навіть дівчата... творили в загонах сувору помсту народу”.
Олександр Довженко. “Україна в огні” (1943 р.)

Виставка “Документальні свідчення партизанської війни” підготовлена на основі документів з фондів Центрального державного архіву громадських об'єднань України та архівів Російської Федерації (Російського державного архіву соціально-політичної історії, Російського державного військового архіву, Російського державного архіву кінофотодокументів) і Республіки Білорусь (Національного архіву Республіки Білорусь, Білоруського державного архіву кінофотофонодокументів).

Основна мета експозиції полягає у розкритті потенціалу та розмаїття інформаційних ресурсів з історії партизанського руху в період Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр.

На виставці представлені постанови ДКО СРСР, ЦК ВКП(б) та ЦК КП(б)У про розвиток партизанського руху; спецповідомлення та довідки НКВС УРСР, накази по Центральному та Українському штабах партизанського руху, оперативні плани, шифрограми про бойову та диверсійну діяльність народних месників, їхні спільні дії з військами Червоної Армії тощо. Значна частина документів пропонується для ознайомлення широкому загалу вперше. На багатьох з них – підписи та резолюції відомих державних, партійних і військових діячів, зокрема Й. Сталіна, М. Хрущова, П. Пономаренка, Г. Жукова, М. Ватутіна, Р. Малиновського, І. Конєва, К. Ворошилова, К. Готвальда та ін.

Документи розкривають організаційні засади партизанської боротьби на окупованій території; ілюструють процес створення її керівних органів – Центрального, Українського та Білоруського штабів партизанського руху; дозволяють відстежити їхні взаємовідносини та спільну практичну діяльність, розкрити роль ЦШПР та УШПР у керівництві партизанським рухом в Україні.

Особливий інтерес викликають документи, що висвітлюють процес накопичення джерел з історії партизанського руху в Україні. Це – накази про збереження архівних документів і трофейних матеріалів, радіограми в партизанські загони із вказівками вести щоденникові записи про їх бойову та диверсійну діяльність, збирати і зберігати документи про партизанський рух та окупаційний режим на теренах України. Саме такий підхід до збереження документальних свідчень воєнного часу забезпечив можливість багатьом поколінням доторкнутися до історії партизанської боротьби в тилу ворога в роки Великої Вітчизняної війни.

“То были люди, которых ничто в мире не могло уже остановить, ни обезоружить, ни успокоить. Молодые юноши, подростки и старики, и даже девушки... чинили в отрядах суровую месть народа”.
Александр Довженко. “Украина в огне” (1943 г.)

Виставка “Документальные свидетельства партизанской войны” подготовлена на основе документов из фондов Центрального государственного архива общественных объединений Украины, архивов Российской Федерации (Российского государственного архива социально-политической истории, Российского государственного архива военного архива, Российского государственного архива кинофотодокументов) и Республики Беларусь (Национального архива Республики Беларусь, Белорусского государственного архива кинофотофонодокументов).

Основная цель экспозиции заключается в раскрытии потенциала и разнообразия информационных ресурсов по истории партизанского движения в период Великой Отечественной войны 1941-1945 гг.

На выставке представлены постановления ГКО СССР, ЦК ВКП(б) и ЦК КП(б)У о развитии партизанского движения; спецсообщения и справки НКВД УССР, приказы Центрального и Украинского штабов партизанского движения, оперативные планы, шифрограммы о боевой и диверсионной деятельности народных мстителей, их совместных действиях с войсками Красной Армии и т. д. Значительная часть документов предлагается вниманию широкой общественности впервые. На многих из них – подписи и резолюции известных государственных, партийных и военных деятелей, а именно И. Сталина, Н. Хрущева, П. Пономаренко, Г. Жукова, Н. Ватутина, Р. Малиновского, И. Конєва, К. Ворошилова, К. Готвальда и др.

Документы раскрывают организационные основы партизанской борьбы на оккупированной территории; иллюстрируют процесс создания ее руководящих органов – Центрального, Украинского и Белорусского штабов партизанского движения; позволяют проследить их взаимоотношения и общую практическую деятельность, раскрыть роль ЦШПД и УШПД в руководстве партизанским движением в Украине.

Особый интерес вызывают документы, освещающие процесс формирования источников по истории партизанского движения в Украине. Это – приказы об обеспечении сохранности архивных документов и трофейных материалов, радиограммы в партизанские соединения с указаниями вести дневниковые записи их боевой и диверсионной деятельности, собирать и хранить документы о партизанском движении и оккупационном режиме на территории Украины. Именно такой подход к сохранности документальных свидетельств военного времени дал возможность многим поколениям прикоснуться к истории партизанской борьбы в тылу врага в годы Великой Отечественной войны.